

Hemmelig.

St. prp. nr. 78.

(1937)

Om nedsettelse av grunntollen for friske aprikoser, ferskener og nektariner.

Finans- og Tolldepartementets innstilling av 23 april 1937, som er bifalt ved kongelig resolusjon av samme dag.

(Foredratt av statsråd K. Bergsvik.)

Under forhandlingene med Italia om avslutning av de nye handels- og betalingsavtaler av 31 mars 1937 fremkom det fra italiensk side forlangende om at grunntollen for friske ferskener og aprikoser samt for epler, pærer, plommer og kirsebær skulde nedsettes til 10 øre pr. kg. Disse krav blev avvist fra norsk side.

Om forhandlingenes videre gang forsåvidt nevnte tollspørsmål angår, anføres det i skrivelse til nærværende departement fra Utenriksdepartementet av 8 april 1937 bl. a. følgende:

«Imidlertid viste det sig at Norge ved til en viss grad å imøtekomme det italienske forlangende om lettelse for den italienske frukteksport, vilde kunne opnå en særfordel for den viktigste av sine eksportartikler til Italia, nemlig tørrfisk. Ifølge de avtaler som man som resultat av forhandlingene blev enig om, er det fastsatt en globalsum pr. år for innførsel av norske varer til Italia motsvarende 88 pct. av verdien av den påregnelige norske innførsel fra Italia. De øvrige 12 pct. skal anvendes til oppgjør av eldre norske handelstilgodehavender i Italia. Nevnte årlige globalsum er satt til 34 millioner lire, som er fordelt med bestemte kontingenter på de forskjellige norske eksportvarer til Italia. Enn videre er det truffet bestemmelse om at kjøp som den norske stats administrasjoner måtte foreta i Italia, på den norske regjeringens anmodning, skal gå til oppgjør av den eldre gjeld, samt at en eventuell saldo som måtte opstå som følge av økning i de norske kjøp, på visse betingelser likeledes skal benyttes til betaling av denne gjeld. Så snart gjelden er oppgjort, vil ovennevnte globalsum bli øket med rundt regnet 5 mill. lire, til 39 mill. lire. Fra norsk side

søkte man under forhandlingene å opnå at den vesentlige del av disse 5 mill. lire skulde komme tørrfiskeksporten tilgode. Italienerne var imidlertid uvillige til å gå med på dette norske krav, med mindre de til gjengjeld opnådde særlige innrømmelser fra norsk side.

Man fremsatte da fra norsk side tilbud om at regjeringen vilde søke utvirket at sesongtollen under tolltariffnummer 193 for havejordbær, moreller, kirsebær og plommer, blev utvidet til også å gjelde ferskener og aprikoser. Dette tilbud viste sig imidlertid ikke å være tilstrekkelig, idet det fra italiensk side blev fremholdt at en tollnedsettelse kun vilde være av interesse, dersom den blev gjort gjeldende også i sommermånedene. Det blev derefter fra norsk side fremsatt tilbud om å søke utvirket en nedsettelse av tollene på ferskener og aprikoser til 30 øre pr. kg. hele året rundt, men det lyktes heller ikke med dette forslag å opnå det ønskede resultat, idet italienerne fastholdt sitt krav om nedsettelse av grunntollen til 10 øre. Slutelig blev det oppnådd enighet om at det fra norsk side i forbindelse med handelsavtalen skulde avgis en fortrolig note inneholdende, foruten visse regler vedrørende innførsel av italiensk vin til Norge, et tilsagn fra den norske regjering om at den vil fremsette proposisjon for Stortinget om nedsettelse av grunntollen for ferskener og aprikoser til 20 øre pr. kg., så lenge den nye avtale er i kraft. Til gjengjeld herfor samtykket den italienske regjering i at de 5 mill. lire som kontingentenes globalsum skal økes med etter oppgjøret av den eldre gjeld, skal fordeles med $\frac{5}{6}$ på tørrfisk. Den resterende $\frac{1}{6}$ går til økning av cellulosekvoten.

Det bemerkes at tørrfisk av den foran nevnte globalsum på 34 mill. lire er tildelt

Om nedsettelse av grunntollen for friske aprikoser, ferskener og nektariner.

en kontingent på 14,5 mill. lire. Hertil kommer 2,7 mill. lire som er tildelt klippfisk og saltfisk. Etter opgjøret av den eldre gjeld blir tørrfiskkontingenten øket med ca. 4,2 mill. lire, til 18,7 mill. lire, således at tørrfisken alene får henimot 50 pct. av den nye globalsum på 39 mill. lire. Tørrfisk, klippfisk og saltfisk får da tilsammen ca. 55 pct. av den nye globalsum.

Utenriksdepartementet finner at den fordel som således er opnådd for den norske tørrfiskeksport til Italia er av vesentlig betydning og vil i henhold hertil på det sterkeste anbefale at en tollnedsettelse som omhandlet finner sted.

En sådan tollnedsettelse vil også få stor betydning for vårt handelspolitiske forhold til Sydafrika, som er en betydelig avtager av norske produkter, og med hvilket land Norge har sterkt positiv handelsbalanse. Sydafrika har tidligere gjentagne ganger fremholdt ønskeligheten av at den høie norske toll på ferskener, aprikoser og nektariner måtte bli nedsatt, og har dessuten insistert sterkt på at A/S. Vinmonopolet skulde øke sine kjøp av sydafrikansk vin. Det har ikke vært anledning til å imøtekomme Sydafrikas krav i vinspørsmålet. En økning av kjøpene av sydafrikansk sterk vin vilde enten gå ut over omsetningen av portugisisk sterk vin, hvorav Vinmonopolet er forpliktet til å kjøpe et visst årlig kvantum, eller føre til en ytterligere økning i forbruket av sterk vin, hvad der av sociale grunner vilde være lite ønskelig. Hvad sydafrikansk lettvin angår, vil en øket import herav kunne forårsake vanskeligheter i vårt handelspolitiske og traktatmessige forhold til Frankrike. Når det således ikke kan gjøres Sydafrika nogen innrømmelse med hensyn til vin, vil det være av desto større betydning å kunne etterkomme kravet om de omhandlede tollnedsettelse. Sluttelig kan anføres at det fra sydafrikansk side har vært fremhevet at de sydafrikanske frukteksportører, som er store avtagere av et av Norges viktigste eksportprodukter til Sambandet, nemlig kassebord, vilde være mindre interessert i å kjøpe den nevnte vare fra Norge, dersom det ikke blev innrømmet lettelse for frukteksporten fra Sydafrika her til landet. I henhold hertil vil Utenriksdepartementet tilråde at den omhandlede tollnedsettelse også gjøres gjeldende for nektariner.

Under henvisning til foranstående tillater Utenriksdepartementet sig å anbefale at det fremsettes proposisjon for Stortinget om at ferskener, aprikoser og nektariner utskilles fra tolltariffens l.nr. 193, og at grunntollen for disse varer nedsettes til 20 øre pr. kg.»

Saken har vært forelagt Landbruksdepartementet, og dette har fremholdt at det finner et tollnedslag som anført for aprikoser og ferskener for stort. Da imidlertid handelsavtalen med Italia måtte inngås med det foran anførte nedslag finner Landbruksdepartementets chef ikke å ville opta nogen dissens i saken.

I skrivelse til nærværende departement av 22 oktober 1936¹ har H. R. Klemetsen, Oslo, p. v. a. «South African Deciduous Fruit Exchange Ltd.» og «South African Cooperative Citrus Exchange Ltd.», Pretoria, søkt om at grunntollen for friske aprikoser, ferskener, plommer og nektariner, som hører under tolltariffens post «Frukt 1. e.» med en grunntoll av kr. 0,60 pr. kg., må bli nedsatt til kr. 0,10 pr. kg. i tiden fra november til og med juni. Likeledes andrar han om at grunntollen for epler og pærer må bli satt ned til kr. 0,10 pr. kg. i tiden fra februar til og med juli.

Andragendet har av departementet vært forelagt for Norges Handelsstands Forbund, som med skrivelse av 21 desember 1936² har oversendt uttalelser innhentet fra Norges Fruktgrossisters Forbund, og Import- og Export-Agenter Forbunds Fruktgruppe i skrivelser henholdsvis av 4 og 15 s. m.

Ennvidere har Norske Kassebordfabrikanters Forening i skrivelse til departementet av 1 februar 1937³ støttet det fra H. R. Klemetsen innkomne andragende.

Nærværende departement skal bemerke:

Som det vil fremgå av foranstående, er det i forbindelse med inngåelsen av handelsavtalen med Italia avgitt en fortrolig note, hvori den norske regjering forplikter sig til å fremsette proposisjon for Stortinget om at grunntollen i den norske tolltariff for friske ferskener og aprikoser nedsettes til 20 øre pr. kg., så lenge avtalen om ordning av varebyttet er gjeldende.

Efter hvad der er anført fra Utenriksdepartementets side, vil nærværende departement anbefale at det fremsettes en proposisjon som nevnt. Foruten til de betydelige fordeler avtalene med Italia representerer, særlig for fiskerinæringen, henviser man i denne forbindelse til de opplysninger der foreligger om vårt handelssamkvem med Sydafrika, som bl. a. er en betydelig avtager av norske kassebord.³ Hensynet til dette

¹ Utrykt bilag.

² Skrivelsen med bilag følger som utrykte bilag.

³ Jfr. den som utrykt bilag medfølgende skrivelse fra Handelsdepartementet av 31 desember 1936 med 2 bilag.

Om nedsettelse av grunntollen for friske aprikoser, ferskener og nektariner.

land antas også å burde føre til at en eventuell tollnedsettelse utstrekkes til nektariner, som er en slags fersken og i tollmessig henseende bør sidestilles med denne frukt.

Derimot antas det ikke å være tilstrekkelig grunn til å gå til nogen tollnedsettelse for plommer, epler og pærer således som H. R. Klemetsen også har søkt om.

Da der ikke foreligger nogen spesifisert statistikk over innførselen av friske ferskener, aprikoser og nektariner, kan man ikke uttale sig bestemt om hvilke kvanta der i de senere år har vært innført av nevnte frukter, eller hvorledes innførselen fordeler sig på de forskjellige eksportland. Efter alt å dømme har det hittil bare dreiet sig om ubetydelige innførselsmengder, og nærværende departement er tilbøielig til å anta at

selv med en nedsettelse av grunntollen fra kr. 0,60 pr. kg. (effektiv toll kr. 1,08 pr. kg.) til kr. 0,20 pr. kg. (effektiv toll kr. 0,36 pr. kg.) vil disse frukter falle så pass kostbare at det ikke skulde være grunn til å frykte for at de skulde kunne påføre norsk frukt nogen alvorlig konkurranse. Det bemerkes forøvrig at grunntollen for ferskener, aprikoser og nektariner til 1927 var kr. 0,15 pr. kg.

I henhold hertil skal departementet

innstille:

At Deres Majestet vil bifalle og underskrive et fremlagt utkast til proposisjon til Stortinget om nedsettelse av grunntollen for friske aprikoser, ferskener og nektariner.

Vi HAAKON, Norges Konge,

gjør vitterlig:

Stortinget innbys til å fatte sådan

beslutning:

Fra den tid Kongen bestemmer skal den gjeldende tolltariffs poster «Fruker 1. e. og f.» lyde således:

1. e. havejordbær, moreller, kirsebær, ananas og plommer 1 kg. kr. 0,60

Anmerkning. Havejordbær, moreller, kirsebær og plommer inngår i tiden november til og med juni mot en toll av kr. 0,30 pr. kg.

1. f. aprikoser, ferskener og nektariner 1 kg. » 0,20

1. g. andre, samt spiselige bær 1 » » 0,15

Anmerkning. Multer og multegrøt, som innføres til Troms og Finnmark fylker fra de tilgrensende distrikter i Finland, inngår mot en toll av kr. 0,075 pr. kg.

Finans- og Tolldepartementets innstilling følger i avtrykk.

Gitt på Oslo slott 23 april 1937.

Under Vår hånd og rikets segl

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted